

Veenhuizen: fijn wonen in een dorp met de werelderfgoedstatus

BEWONERSVISIE

Maart 2023
Stichting Bewonersbelangen Veenhuizen (SBV)
www.bewonersbelangenveenhuizen.nl

(In samenwerking met en ondersteuning door de BOKD)

Inleiding

De Stichting Bewonersbelangen Veenhuizen (SBV) heeft als doel om de belangen van de bewoners van Veenhuizen te behartigen. De SBV wil bijdragen aan de cultuurhistorische kenmerken van het dorp. Veenhuizen is een dorp als geen ander. Een dorp met een unieke geschiedenis waar jaarlijks veel mensen op bezoek komen. Maar tegelijkertijd is Veenhuizen ook een dorp waar reguliere dorps zaken spelen. De SBV is er voor alles wat de bewoners aan gaat. De SBV probeert haar doelstelling te bereiken door aan te schuiven aan bij diverse bestuurlijke overleggen over bijvoorbeeld evenementen of toekomstige ontwikkelingen. De stichting zet zich in om de belangen van de dorpsbewoners mee te nemen in de besluitvormingsprocessen op allerlei niveaus. Dat kan zij alleen maar goed doen als zij weet wat er onder de bewoners van Veenhuizen leeft.

Daar is de bewonersvisie een goed instrument voor. In het voorjaar van 2012 bracht de SBV de eerste bewonersvisie uit. Dit document, *Bewonersvisie Veenhuizen 2020* geheten, schetste aan de hand van 7 ideeën hoe Veenhuizen er in 2020 uit zou kunnen zien.

Er is sinds 2012 veel veranderd in en om Veenhuizen. Daarom heeft het bestuur van de SBV eind 2020 besloten dat het zinvol is om een nieuwe bewonersvisie te gaan opstellen. De bewonersvisie bevat ideeën en voornemens waar de SBV zich in de komende jaren voor gaat inzetten. Dat moeten we behalve met de bewoners samen gaan doen met de ondernemers, de gemeente, de provincie, Justitie, de Nieuwe Rentmeester (DNR), en andere instanties. Dit document is eind februari in een bewonersbijeenkomst besproken. De SBV plaatst op haar website een activiteitenkalender, waarop te zien is waar het bestuur mee bezig is en wat de planning is voor de komende periode.

Wat is er veranderd in Veenhuizen?

Sinds het uitbrengen van de eerste bewonersvisie in 2012 is er veel veranderd. De voornaamste veranderingen die in de afgelopen 10 jaar hebben plaatsgevonden zijn:

- De toekomst van de penitentiaire inrichtingen lijkt veiliggesteld. Medio 2024 zal gestart worden met een grote renovatie van Norgerhaven, over Esserheem wordt later besloten.
- De twee scholen van Veenhuizen zijn samengevoegd. De nieuwe school zetelt in een prachtig nieuw schoolgebouw.
- Het Rijksvastgoedbedrijf heeft ongeveer 80 monumentale panden en percelen grond afgestoten en overgedragen aan een nieuwe eigenaar, De Nieuwe Rentmeester. DNR is een samenwerking tussen de stichting Het Drentse Landschap en de stichting Boei. Beide instanties hebben veel kennis van en ervaring met monumenten.
- Het toerisme in en om Veenhuizen heeft zich verder ontwikkeld. Er zijn meer wandel- en fietsroutes gekomen en daar wordt het hele jaar door veel gebruik van gemaakt.
- In september 2021 hebben de Koloniën van Weldadigheid - waaronder Veenhuizen - de Unesco Werelderfgoedstatus verkregen.

Hoe is de bewonersvisie tot stand gekomen?

Een bewonersvisie kan niet worden gemaakt zonder de mening van de bewoners te kennen. Daarom is er voorafgaand aan het maken van dit document een belevingsonderzoek onder de bewoners van Veenhuizen gehouden. Het doel van het onderzoek was om boven tafel te krijgen wat er leeft - en niet leeft - bij de bewoners. Het onderzoek heeft in het najaar van 2021 plaatsgevonden. Op basis van een aantal thema's die door het bestuur van de SBV waren meegegeven, hebben studenten van de Hogeschool Van Hall Larenstein een vragenlijst gemaakt. In de lokale pers en de website van de SBV is een oproep geplaatst aan bewoners om mee te doen aan het onderzoek. Zo'n 55 bewoners hebben zich aangemeld en zijn geïnterviewd. De resultaten van het onderzoek zijn in januari 2022 aan het bestuur van de SBV en andere geïnteresseerden gepresenteerd. Het bestuur van de SBV heeft een aantal dorpsvisies en soortgelijke documenten van andere dorpen in Drenthe bestudeerd om te onderzoeken wat er in andere dorpen zoal leeft. De verkregen informatie vormt de basis van dit document.

Huisvesting

Veenhuizen heeft ongeveer 450 woningen en zo'n 1.100 bewoners. Voor de duidelijkheid: dat is exclusief de ± 500 gedetineerden.

Het dorp heeft geen specifieke voor ouderen geschikte woningen. Ouderen die behoefte hebben aan een aangepaste woning en in Veenhuizen willen blijven wonen, zijn daarom gedwongen om extra voorzieningen in hun bestaande woning aan te laten brengen. Soms lukt dat, maar soms ook niet. Het onderzoek "Wonen, welzijn & zorg in Veenhuizen" uit 2004 rapporteerde al over de behoefte aan geschikte woningen voor ouderen, inclusief de mogelijkheid tot zorgverlening. Uit het dorpsbelevingsonderzoek bleek ook dat er behoefte bestaat aan ouderenhuisvesting. De SBV gaat proberen om een beter beeld te krijgen van de behoefte aan ouderenwoningen. De SBV wil graag samenwerken met DNR. DNR heeft een aantal panden in bezit die in principe geschikt gemaakt kunnen worden voor ouderen. Als er ouderenwoningen beschikbaar komen, zal dat ook een gunstig effect hebben op de doorstroming, omdat er dan gezinswoningen beschikbaar komen.

Starters op de woningmarkt krijgen bijna geen voet aan de grond in Veenhuizen. Er is te weinig doorstroming en het prijsniveau is voor een starter vaak te hoog. Er is een grote behoefte aan betaalbare koopwoningen en huurwoningen in het sociale segment voor starters.

Er moet ook aandacht komen voor de huisvesting van jongeren. Jongeren die het ouderlijk huis willen verlaten zijn nu bijna gedwongen om Veenhuizen te verlaten.

Alternatieve woonvormen als woongroepen of meergeneratie-woningen kunnen ook een optie zijn om de woondruk in Veenhuizen te verlichten. Ook hier zal de SBV de samenwerking met DNR zoeken.

Bij de toekenning van woningen moeten de inwoners van Veenhuizen en mensen met een economische binding met Veenhuizen voorrang krijgen.

Veenhuizen kent meer dan 100 woningen die als monument zijn aangemerkt. Nu Veenhuizen de werelderfgoedstatus van de UNESCO heeft verkregen, is het nog meer van belang geworden om dit erfgoed goed te beheren. Het unieke karakter van het dorp moet behouden blijven, maar de woningeigenaren staan ook voor de opgave om hun woningen te verduurzamen en mee te werken aan de energietransitie.

De SBV wil samen met de monumenteigenaren, DNR en duurzaamheidexperts gaan onderzoeken welke energiebesparende en duurzaamheidsverhogende maatregelen er mogelijk zijn, zonder dat de monumentstatus wordt aangetast. Daarbij is de inbreng van gemeente en provincie en eventueel andere subsidiegevers van groot belang.

In het document "Werken aan de toekomst van Veenhuizen", dat in 2011 door het Ontwikkelingsbureau Veenhuizen is opgesteld, zijn een aantal mogelijke nieuwbouwlocaties benoemd. De lijst van mogelijke locaties is niet meer bruikbaar. De gemeente zal in 2023 een nieuwe Woonvisie voor de gemeente Noordenveld uitbrengen. De SBV wil meepraten en meedenken over de Woonvisie en de nieuwe gebiedsvisie voor Veenhuizen.

Verkeer en vervoer

De leefbaarheid van een dorp wordt ook bepaald door de verkeerssituatie, de (openbaar) vervoersvoorzieningen en het wegennetwerk.

Veenhuizen is een dorp dat relatief veel vervoersbewegingen kent. Dat komt voor een groot deel voor rekening van de honderden medewerkers van de penitentiaire inrichtingen die van en naar hun werk gaan, en het toegenomen toeristische verkeer.

Gemeentelijk verkeersbeleid/snelheid bebouwde kom

De maximumsnelheid in de bebouwde kom is 30 km per uur, daarbuiten 60 km. Op de hoofdweg mag 80 km worden gereden. Op een aantal wegen nodigt de aard, de ligging en de bebouwing aan de weg uit tot een hogere snelheid. In het verleden is geconstateerd is dat er vaak te hard wordt gereden. Het lijken voornamelijk de bewoners en de medewerkers de penitentiaire inrichtingen te zijn die te hard rijden. In het verleden zijn er mede op verzoek van de SBV frequentie- en snelheidsmetingen verricht. Uit de metingen bleek dat er daadwerkelijk te hard gereden wordt. De gemeente staat op het standpunt dat de snelheidsoverschrijdingen binnen de landelijke normen vallen. Daardoor is van handhaving van de toegestane snelheid tot op heden geen sprake.

De SBV wil in overleg met de bewoners, Justitie en de gemeente plannen ontwikkelen om het bewustzijn en het gedrag van de weggebruikers te beïnvloeden zodat er minder snel gaat worden gereden.

Ontmoedigen ongewenste verkeersstromen in de bebouwde kom.

Voor de bevoorrading van de in Veenhuizen aanwezige bedrijven is het onontkoombaar dat er vrachtverkeer door de bebouwde kom moet rijden. Ook de aan- en afvoer van materialen en producten naar en van de werkplaatsen van Justitie zorgt voor vrachtverkeer. En de vele pakketbezorgers genereren ook aardig wat vervoersbewegingen. Het toeristische verkeer bestaat voornamelijk uit personenauto's en af en toe een touringcar. Het dorp is niet ingericht op grote vrachtwagens en bussen, en er moet daarom naar gestreefd worden om de toename van dit verkeer te beperken. Een niet te onderschatten factor is de invloed van de navigatie-app's. Deze houden onvoldoende rekening met de bebouwde kom, waardoor chauffeurs door de bebouwde kom worden geleid, terwijl dat vaak niet nodig is. De SBV wil samen met de gemeente en de provincie gaan kijken of het mogelijk is om de ongewenste verkeersstromen te beperken.

Hoofdweg (N919)

De Hoofdweg is een provinciale weg waar momenteel 80 km per uur mag worden gereden. De weg kent veel gevaarlijke oversteekplaatsen voor voetgangers en fietsers, er zijn veel inritten naar huizen en bedrijven, en er wordt nogal eens te snel gereden. Er zijn in de afgelopen jaren meerdere ongelukken geweest, soms met gewonden tot gevolg. Voor de verkeerssituatie op de hoofdweg is door de jaren heen door diverse personen en organisaties aandacht gevraagd bij de provincie. Inmiddels heeft de provincie de projectgroep Hoofdweg ingesteld die gaat bekijken welke aanpassingen kunnen worden

gedaan om de situatie te verbeteren. In de projectgroep zitten - behalve de provincie als wegbeheerder - vertegenwoordigers van de bewoners (en de SBV) en de ondernemers. De SBV is voorstander van het zo spoedig mogelijk verlagen van de maximumsnelheid naar 60 kilometer per uur en het veiliger maken van de oversteekplaatsen voor voetgangers en fietsers.

Openbaar Vervoer (OV)

Veenhuizen is een klein dorp en heeft daardoor maar een beperkt aantal voorzieningen. Goede OV-verbindingen met de nabij gelegen grotere plaatsen en aansluiting op de landelijke vervoersnetwerken zijn daarom belangrijk. Er wordt in de komende jaren bezuinigd op het OV, met name op het streekvervoer. De SBV wil zich sterk maken voor een adequaat OV van en naar Veenhuizen. Omdat er onvoldoende bekend is over de behoefte aan OV in het dorp, willen we onder de bewoners gaan peilen hoe groot de behoefte is. De SBV verwacht dat in elk geval middelbare scholieren en ouderen veel baat hebben bij goede busverbindingen naar Assen en Oosterwolde.

Inrichting gebied basisschool

Uit het bewonersonderzoek komt naar voren dat de verkeerssituatie bij de school door velen als onveilig wordt ervaren. Op de Kerklaan wordt vaak harder gereden dan de toegestane 30 km.

Als er een zebrapad zou worden aangelegd, helpt dat om het oversteken van kinderen en hun begeleiders veiliger te maken. De gemeente is bezig om de aanwezigheid van scholen beter zichtbaar te maken in het straatbeeld. De SBV zal de ontwikkelingen blijven volgen.

Openbare ruimte (algemeen)

Het beheer van de openbare ruimte is in veel dorpen veelbesproken onderwerp. Iedere bewoner heeft zijn eigen mening over het beheer van groen, de straatverlichting, het onderhoud van wegen en straten, de speelvoorzieningen, etc. In Veenhuizen speelt hierbij ook de historie een rol: menigeeen verlangt terug naar de periode dat het onderhoud grotendeels door gedetineerden werd uitgevoerd.

Beheer groenvoorziening en bestrating

Bij het onderhoud van de groenvoorziening zijn een aantal factoren van belang. De gemeente heeft in de afgelopen jaren het maabeleid aangepast. Niet alle grasstroken worden periodiek gemaaid, waarmee wordt beoogd om de biodiversiteit te vergroten. Aan het onderhoud van de toeristische zones wordt meer aandacht besteed dan aan de woonwijken.

Wat ook meespeelt is dat niet alle wegen en terreinen de verantwoordelijkheid zijn van de gemeente. Het Rijksvastgoedbedrijf, De Nieuwe Rentmeester en Staatsbosbeheer beheren ook delen van Veenhuizen, en het is niet altijd duidelijk welk terrein door wie moet worden onderhouden. De SBV is in overleg met deze partijen bezig om een overzicht te maken waarmee duidelijk wordt wie waarvoor verantwoordelijk is.

Bewoners hebben zelf ook een verantwoordelijkheid. Bewoners kunnen defecten, ongewenste situaties en andere zaken melden bij de gemeente via het speciale meldpunt op haar website.

Speelvoorzieningen kinderen

In Veenhuizen zijn op een aantal plekken speelvoorzieningen voor (kleine) kinderen. Uit het belevingsonderzoek blijkt dat er behoefte is aan meer speelmogelijkheden voor kinderen in de leeftijd van 4-12 jaar. Momenteel ligt er een plan om in de nieuwbouw 2 speelplekken te realiseren met het thema natuurlijk spelen. Natuurlijk spelen wordt hierin samengevoegd met klimaat, groenbeheer en een beweegpark.

Hondenpoep

Eén van de grootste ergernissen van bewoners is hondenpoep in de openbare ruimte. De eerste verantwoordelijkheid ligt uiteraard bij hondenbezitters zelf: deze moeten hondenpoep direct zelf opruimen en dit in afvalbakken deponeren. Helaas neemt niet elke bewoner deze verantwoordelijkheid. Meer afvalbakken kan het probleem verminderen. Ook zouden uitlaatroutes en -plaatsen het probleem kunnen verminderen.

Toerisme

Het toerisme in Veenhuizen is in de afgelopen jaren sterk toegenomen. Ook in de coronatijd was het erg druk. Omdat bijna onmogelijk was om in het buitenland op vakantie te gaan, gingen veel mensen in eigen land op onderzoek uit. De grootste publiekstrekker van Veenhuizen is nog steeds het Nationaal Gevangenis­museum, met meer dan 100.000 bezoekers per jaar. Hoewel het meeste toerisme nog steeds bestaat uit dagtoerisme, zijn er ook steeds meer mogelijkheden om in en om Veenhuizen te overnachten. Door de toekenning van de UNESCO Werelderfgoedstatus zal de naamsbekendheid van de Koloniën van Weldadigheid en van Veenhuizen verder groeien en gaan naar verwachting ook de aantallen bezoekers toenemen.

Invloed recreatie en toerisme op de leefbaarheid van Veenhuizen

Over het algemeen zijn de bewoners van Veenhuizen trots op hun dorp en vindt men het geen probleem dat anderen komen genieten van het dorp en de omgeving. De bewoners zijn zich er van bewust dat Veenhuizen een onderdeel vormt van onze vaderlandse geschiedenis en dat het verhaal van Veenhuizen verteld moet blijven worden.

De bewoners zijn zich er ook van bewust dat veel van de lokale ondernemingen alleen kunnen bestaan dankzij de bezoekers van Veenhuizen. Maar de bezoekersaantallen blijven toenemen, en daardoor wordt ook de kans op overlast van de bezoekers groter. Overlast wordt nu nog vooral ervaren bij grote evenementen, zoals het Pauperparadijs, de Bajesdag, grote wielertochten en grote wandelevenementen.

Het wordt tijd om na te gaan denken over de grenzen van het toerisme. Alle bij Veenhuizen betrokken toeristische organisaties zeggen dat het toerisme beheersbaar moet blijven en dat Veenhuizen niet moet gaan lijken op Giethoorn (met heel veel massatoerisme) of Orvelte (een openluchtmuseum). Daarom wordt ook ingezet op de cultuur- en natuurminnende toerist. Maar ook dan is de vraag hoeveel toerisme Veenhuizen aan kan zonder dat de leefbaarheid daar onder lijdt.

Door het toegenomen toerisme is er ook extra aandacht nodig voor de verkeersveiligheid in het dorp, met name in de delen die door toeristen worden bezocht. Wandelende toeristen nemen soms de hele weg in beslag, er zijn veel fietsers, er wordt geparkeerd op plekken waar dat niet gewenst of toegestaan is, en er rijden geregeld grote touringcars door de straten.

De SBV heeft een plek in het bestuur van de Stichting Veenhuizen Cultuur Toerisme (SVCT) en neemt ook deel aan het Lokaal Overleg Veenhuizen. Daardoor kan goed de vinger aan de pols worden gehouden. De gemeente, de provincie, de stichting Kop van Drenthe, en het Recreatieschap Drenthe zeggen allemaal dat het belang van de bewoners voorop staat. Dat ze dat zeggen is één ding, er naar handelen is iets anders. De SBV zal in gesprek gaan met de toeristische organisaties om ervoor te zorgen dat de leefbaarheid van Veenhuizen niet onder druk komt te staan.

Evenementen

Dagrecreatie en toerisme vormen niet de enige bron van bezoekers. In de voorbij gegane jaren zijn er een aantal evenementen geweest waar duizenden bezoekers op af zijn gekomen. Het grootste evenement is natuurlijk het theaterspektakel "Het Pauperparadijs". Dit

evenement is in 2016 en 2017 op de binnenplaats van het Gevangenismuseum gehouden. Er zijn plannen om het in 2023 en 2024 opnieuw te organiseren. De meningen over een grootschalig en langdurig evenement als het Pauperparadijs zijn verdeeld. Veel bewoners waren enthousiast en velen hebben als vrijwilliger meegewerkt om de voorstellingen tot een succes te maken. De lokale ondernemers hebben speciale acties en arrangementen georganiseerd om de bezoekers een mooie ervaring te kunnen bieden. Maar er is ook een keerzijde. Vooral de bewoners in de directe nabijheid van het openluchttheater worden flink aangesproken op hun solidariteit. Zij ervaren grote overlast, en een derde en vierde jaar met (een mogelijk een groter aantal) voorstellingen kan rekenen op weinig enthousiasme. De vraag is of de schaal van dergelijke evenementen de mogelijkheden van Veenhuizen niet overstijgt. Heeft Veenhuizen een dergelijk evenement überhaupt nog nodig, gezien de grote naamsbekendheid en de toch al grote hoeveelheid bezoekers? Is het wenselijk om ruim duizend mensen per dag te ontvangen en tot in de late uren optredens te verzorgen in de open lucht?

De SBV vindt dat het organiseren van dit soort grootschalige evenementen niet vanzelfsprekend is. Een goede communicatie met de meest betrokken bewoners is cruciaal voor de acceptatie. Heel belangrijk is ook dat het vergunningenproces tijdig en zorgvuldig wordt doorlopen. De SBV verwacht dat de gemeente er op toe ziet dat de organisator van een evenement ook de belangen van de bewoners en andere direct betrokkenen respecteert. Dat is tot nu toe niet bij ieder evenement het geval geweest, waardoor de bewoners van Veenhuizen af en toe “overvallen” werden.

Wandelpaden en fietsroutes:

Veenhuizen wordt bezocht door veel wandelaars en fietsers. In de afgelopen jaren zijn er veel mooie wandel- en fietsroutes gemaakt, waar zowel bewoners en bezoekers gebruik van maken. De routes zijn gemaakt door o.a. het Recreatieschap Drenthe, de stichting Veenhuizen Cultuur Toerisme en de Stichting kop van Drenthe. De routes zijn allemaal voorzien van routeborden en routepaaltjes, waardoor er zo langzamerhand op bepaalde plaatsen een overdaad aan borden is ontstaan. De SBV pleit voor meer afstemming tussen de toeristische instanties over de routes en de bebording daarvan. We willen voorkomen dat er nog meer borden en paaltjes in het dorp komen. De SBV wil ook betrokken zijn bij het maken van nieuwe routes of het aanpassen van bestaande routes.

Naoberschap en voorzieningen

Leefbaarheid

We willen allemaal prettig wonen in een veilig dorp. Leefbare dorpen zijn ongelooflijk belangrijk, maatschappelijk, sociaal en voor het individu. Leefbaarheid is een brede term, waarmee wordt aangegeven aan hoe geschikt een gebied is om er te wonen. Groen in de wijk, geen afval op straat, geen overlast en een veilige omgeving. Leefbaarheid staat voor alles wat het wonen prettig maakt. Bewoners geven aan dat het fijn wonen is in Veenhuizen. De leefbaarheid van een dorp wordt beïnvloed door het niveau van de aanwezige voorzieningen. Het gaat niet alleen om winkels, sportaccommodaties en scholen, maar ook om voorzieningen waar je terecht kan als je behoefte hebt aan ontmoeting, zingeving, een luisterend oor, het voorkomen van eenzaamheid.

Verenigingsgebouw

Uit het belevingsonderzoek is gebleken dat bewoners het jammer vinden dat het Verenigingsgebouw niet meer fungeert als ontmoetingsplek voor bewoners. Er wordt aangegeven dat er behoefte is aan een plek waar bewoners en verenigingen gebruik van kunnen maken, en het Verenigingsgebouw is daarvoor ideaal. Door activiteiten voor meerdere doelgroepen in het Verenigingsgebouw te houden zal de sociale cohesie van het dorp worden vergroot. De SBV heeft de eigenaar, DNR, gevraagd om de SBV te betrekken bij het nadenken over de toekomstige invulling van het gebouw.

Vrijwilligerswerk

Veel organisaties zijn afhankelijk van de inzet van vrijwilligers. Vrijwilligers zijn echter lastig te vinden, zeker in een klein dorp als Veenhuizen. Door samenwerking tussen de organisaties in Veenhuizen kan beter gebruik gemaakt worden van de beperkte pool aan vrijwilligers. Ook kunnen problemen gezamenlijk aangekaart worden bij bijvoorbeeld subsidieverlenende instanties zoals de gemeente en de provincie. Door het organiseren van een vrijwilligersmarkt kunnen de verenigingen in Veenhuizen meer bekendheid krijgen en zo nieuwe vrijwilligers vinden.

Erfgoed

De bewoners van Veenhuizen zijn trots op hun bijzondere geschiedenis. Het dorp is uniek en de oude panden in het dorp getuigen van een bijzondere geschiedenis. Er komen veel bezoekers op af, en dit zorgt voor levendigheid en werkgelegenheid. De gevangenissen zijn ook een erfenis uit het verleden en zijn onlosmakelijk verbonden met het dorp. Veel bewoners hebben er gewerkt of werken er nog steeds.

Een groot aantal panden in Veenhuizen heeft de monumentenstatus en een aanzienlijk gedeelte van de bewoners woont in een monument.

Unesco Status

In 2021 heeft Veenhuizen de UNESCO Werelderfgoed status gekregen. De bijzonderheid van het dorp is daarmee internationaal erkend. Bewoners hebben een gemengd gevoel over deze erkenning. Enerzijds is er een gevoel van trotsheid, maar anderzijds vraagt men zich af of de bewoners er iets aan hebben. Ook wordt gevreesd dat de toeloop van toeristen door de erfgoedstatus te groot wordt. In het hoofdstuk recreatie en toerisme is hier ook op ingegaan.

Leegstand

Er zijn in de afgelopen decennia veel panden gerenoveerd en weer in gebruik genomen. Er was veel leegstand en er veel panden waren in meer of mindere mate verpauperd. De opgeknapt panden hebben in grote mate bijgedragen aan het vergroten van de leefbaarheid van het dorp en de toename van het toerisme.

Er zijn er nog een aantal leegstaande panden waar al jaren geen onderhoud aan is gepleegd. Het betreft zowel woningen als bedrijfspanden. Dit is veel bewoners een doorn in het oog. Een aanzienlijk deel van de monumenten zijn Rijksmonument, maar dat is blijkbaar geen garantie voor herstel en onderhoud.

Nieuwe eigenaar

In 2021 is een groot aantal panden van het Rijks Vastgoed Bedrijf (RVB) overgedragen aan de stichting De Nieuwe Rentmeester (DNR). Bijna alle overgedragen panden hebben de monumentstatus.

DNR is een samenwerking tussen de Stichting Boei en de stichting het Drents Landschap. DNR is bezig om een ontwikkelplan te maken voor de overgenomen panden. Ze willen hierbij nadrukkelijk rekening houden met de wensen van de bewoners en bedrijven in Veenhuizen. Het traject verloopt tot nu toe langzamer dan menigeen wenst. De SBV heeft aangegeven dat ze graag bereid is om de DNR te adviseren en assisteren.

Tot slot

Veenhuizen is een uniek dorp vol met historie én is volop in ontwikkeling. In de komende jaren zullen er diverse grootschalige zaken spelen:

- Een flink aantal leegstaande panden zal een nieuwe functie krijgen.
- De gevangenissen gaan grondig verbouwd worden.
- In het buitengebied zullen o.a. de oplossing van de stikstofproblematiek en duurzame energieopwekking mogelijk voor grote ingrepen zorgen.
- Het toenemende toerisme moet in goede banen worden geleid.
- De behoefte aan sociale en maatschappelijke voorzieningen zal, o.a. door vergrijzing, veranderen en eerder toe- dan afnemen.
- Er is een grote behoefte aan betaalbare woonruimte.

Dit alles brengt risico's en uitdagingen met zich mee, maar ook kansen.

In het verleden bepaalde de overheid alles in Veenhuizen, nu niet meer. De Stichting Bewonersbelangen Veenhuizen wil de spreekbuis zijn van alle bewoners. Het zal niet altijd meevallen om in het geweld van grote organisaties en hun belangen de stem van de bewoners te laten horen. We werken graag samen met De Nieuwe Rentmeester, overheids- en andere organisaties en de ondernemers. Daarbij staat de leefbaarheid van het dorp voorop. Wij willen benaderbaar zijn voor alle bewoners en hun belangen laten horen en beschermen.

Het is prettig wonen in Veenhuizen! Het is een mooi en rustig dorp maar ondertussen gebeurt er veel. Wij houden van Veenhuizen!